

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

ZASADY STOSOWANIA SYMBOLI AKREDYTACJI PCA

*Wydanie 12
Warszawa, 28.02.2012 r.*

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Postanowienia ogólne	3
3	Forma, wygląd, umiejscowienie symboli akredytacji.....	5
4	Stosowanie symboli akredytacji PCA w dokumentach i materiałach reklamowych	8
5	Pozostałe ograniczenia i uwarunkowania dotyczące stosowania symboli akredytacji....	9
6	Tekstowe powoływanie się na akredytację PCA.....	11
7	Powoływanie się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień	11
8	Postanowienia końcowe	12
9	Dokumenty związane	12
10	Załączniki	12

1. Wprowadzenie

W niniejszym dokumencie Polskie Centrum Akredytacji (PCA) określiło warunki, na jakich akredytowane podmioty powinny powoływać się:

- na akredytację PCA poprzez stosowanie symboli akredytacji PCA lub powołania tekstowe oraz
- na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA).

Symbole akredytacji są wydawane przez PCA w celu posługiwania się nimi przez akredytowane podmioty dla wykazania statusu posiadanej akredytacji. Symbol akredytacji PCA informuje, że kompetencje akredytowanego podmiotu zostały uznane przez PCA.

Akredytowane podmioty powinny stosować symbole akredytacji (lub tekstowe powołanie się na akredytację) na dokumentach przedstawiających wyniki akredytowanej działalności (np. certyfikatach, sprawozdaniach z badań). Brak symbolu akredytacji (lub tekstowego powołania się na akredytację) na dokumencie przedstawiającym wyniki akredytowanej działalności nie daje podstaw do stwierdzenia, że zostały one uzyskane przy spełnieniu wymagań akredytacyjnych, a akredytowany podmiot nie może korzystać z praw wynikających z posiadania akredytacji oraz z wielostronnych porozumień MLA/MRA, których PCA jest sygnatariuszem.

Ponadto tylko dokumenty zawierające wyniki akredytowanej działalności, opatrzone symbolem akredytacji i/lub powołaniem się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień, mogą być wykorzystywane w celu uznawania wyników oceny zgodności.

Akredytowane podmioty używając powołań tekstowych powinny stosować wymagania zawarte w niniejszym dokumencie właściwe dla symboli akredytacji.

2. Postanowienia ogólne

- 2.1. PCA jest właścicielem symboli akredytacji określonych w niniejszym dokumencie i ma prawo do przekazywania ich akredytowanym podmiotom w celu ich stosowania. Symbole akredytacji PCA posiadają świadectwa ochronne wydane przez Urząd Patentowy RP, zgodnie z przepisami prawa własności przemysłowej.
 - 2.2. PCA upoważnia akredytowane podmioty do stosowania odpowiednich symboli akredytacji PCA, zgodnie z zasadami podanymi w Tabeli nr 1.
 - 2.3. Akredytowane podmioty powinny stosować symbole akredytacji PCA na zasadach określonych w niniejszym dokumencie oraz w odniesieniu do takiego zakresu, w jakim została udzielona im akredytacja:
 - w dokumentach zawierających wyniki akredytowanej działalności, takich jak: sprawozdania z badań, świadectwa wzorcowania, sprawozdania/ świadectwa z inspekcji, certyfikaty, dokumenty weryfikacyjne, sprawozdania z realizacji programów badań biegłości;
 - w dokumentach i materiałach reklamowych, takich jak: dokumenty handlowe (np. oferty, rachunki, druki, pisma firmowe), dokumenty i materiały promocyjne lub informacyjne (np. broszury, publikacje, literatura techniczna, sprawozdania z działalności, etykiety wzorcowania) lub strony internetowe.
- Uwaga: Dokumenty mogą być przedstawiane w dowolnej formie i na dowolnym nośniku.
- 2.4. Akredytowane podmioty powinny stosować na dokumentach zawierających wyniki akredytowanej działalności tylko właściwe symbole akredytacji PCA, do których zostały uprawnione przez PCA zgodnie z Tabelą nr 1.

Tabela nr 1

Symbol akredytacji	Podmioty uprawnione do stosowania symbolu (po lewej)	Symbol akredytacji	Podmioty uprawnione do stosowania symbolu (po lewej)
 AB XXX	laboratoria badawcze akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17025	 AC XXX	jednostki certyfikujące osoby akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17024
 AM XXX	laboratoria medyczne akredytowane wg PN-EN ISO 15189	 AC XXX	jednostki certyfikujące wyroby akredytowane wg PN-EN 45011
 AP XXX	laboratoria wzorujące akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17025	 AC XXX ABC	jednostki certyfikujące systemy zarządzania akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17021 ABC - identyfikacja programu certyfikacji (np. QMS, EMS, FSMS, BHP, ISMS);
 PT XXX	organizatorzy badań biegłości akredytowani wg PN-EN ISO/IEC 17043	 PL-V-XXXX	weryfikatorzy EMAS akredytowani wg rozporządzenia (WE) nr 1221/2009
 AK XXX	jednostki inspekcyjne akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17020	 PL-VG-XXXX	weryfikatorzy GHG akredytowani wg dyrektywy 2003/87/WE

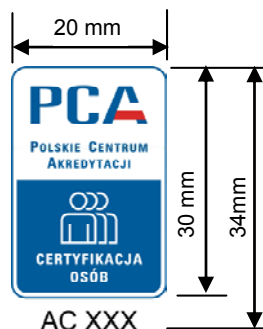
- 2.5. Akredytowane podmioty mogą stosować symbole akredytacji PCA na dokumentach zawierających wyniki akredytowanej działalności również w przypadku przywołania normy międzynarodowej lub europejskiej, identycznej z Polską Normą podaną

w zakresie akredytacji PCA (i odwrotnie).

- 2.6. Symbole akredytacji PCA powinny być stosowane w połączeniu z logo lub nazwą akredytowanego podmiotu, zgodną z nazwą podaną w dokumentach akredytacyjnych.
- 2.7. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane w sposób wprowadzający zainteresowane strony w błąd odnośnie zakresu posiadanej akredytacji, tzn. tego, kto oraz co jest akredytowane, w szczególności w odniesieniu do składanych ofert, podejmowanych prac, wyników tych prac, wykorzystania podwykonawstwa oraz promocji swojej działalności lub usług.
- 2.8. Akredytowane laboratoria badawcze, medyczne i wzorcujące, objęte certyfikowanym systemem zarządzania jakością w odniesieniu do normy ISO 9001 lub innym systemem zarządzania, nie powinny stosować znaków zgodności strony trzeciej, odnoszących się do certyfikowanego systemu zarządzania, na sprawozdaniach z badań lub świadectwach/etykietach wzorcowania.
- 2.9. Akredytowane laboratoria badawcze i wzorcujące mogą zamieszczać na sprawozdaniach z badań, świadectwach wzorcowania następującą lub równoważną informację:
„Zgodnie z Komunikatem ISO-ILAC-IAF (styczeń 2009) dostępnym na stronie www.pca.gov.pl akredytacja laboratorium w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025:2005 oznacza spełnienie wymagań dot. kompetencji technicznych i systemu zarządzania, koniecznych dla zapewnienia wiarygodnych technicznie wyników badań/wzorcowań”.
- 2.10. Akredytowane laboratoria, jednostki inspekcyjne, weryfikatorzy, jednostki certyfikujące osoby, organizatorzy badań biegłości nie powinni zezwalać na stosowanie symboli akredytacji PCA przez swoich klientów, podwykonawców i inne strony trzecie.
- 2.11. Nie zezwala się na stosowanie symboli akredytacji przez podmioty wnioskujące o akredytację.
- 2.12. Stosowanie symboli akredytacji PCA jest ograniczone do zasad określonych w niniejszym dokumencie. We wszystkich innych przypadkach należy zwrócić się do PCA na piśmie, w celu uzyskania zgody na zastosowanie symbolu akredytacji PCA.

3. Forma, wygląd, umiejscowienie symboli akredytacji

- 3.1. Akredytowane podmioty powinny stosować symbole akredytacji PCA w formie, rozmiarze i kolorze, określonych w niniejszym dokumencie.
- 3.2. Akredytowane podmioty powinny wszystkie kopie symboli akredytacji PCA opierać na wzorcu przekazanym przez PCA w wersji elektronicznej. PCA udostępnia akredytowanym podmiotom symbole akredytacji PCA w wersji bitmapy, a na życzenie podmiotu, również w postaci wektorowej.
- 3.3. Numer akredytacji powinien być umieszczony centralnie względem symbolu akredytacji PCA (patrz rysunek 1). Podstawowy rozmiar czcionki numeru akredytacji: Arial 10 pkt.
- 3.4. W przypadku symbolu akredytacji: CERTYFIKACJA SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA, oznaczenie programu, którego dotyczy np. QMS, EMS, FSMS, ISMS, BHP, powinno być umieszczone centralnie względem numeru akredytacji. Podstawowy rozmiar czcionki oznaczenia programu certyfikacji: Arial 10 pkt.
- 3.5. Podstawowe wymiary symboli akredytacji PCA (bez numeru akredytacji) wynoszą: szerokość S = 20 mm i wysokość H = 30 mm (patrz rysunek 1).

Rysunek 1. Podstawowe wymiary symbolu akredytacji PCA

3.6. Dopuszcza się skalowanie podstawowych wymiarów symboli akredytacji PCA pod warunkiem, że:

- zachowana jest proporcja szerokości do wysokości, taka sama jak wymiarów podstawowych, czyli 2:3;
- nie ulega zniekształceniu forma graficzna symbolu akredytacji PCA;
- zachowana jest czytelność liter;
- zachowana jest proporcja pomiędzy wielkością znaków w numerze akredytacji a wielkością symbolu akredytacji;
- w przypadku symbolu akredytacji CERTYFIKACJA SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA czcionka oznaczenia programu certyfikacji, np. QMS pozostaje taka sama jak numeru akredytacji.

Zastosowanie wymiarów mniejszych niż podstawowe wymaga uzyskania pisemnej zgody PCA.

Rysunek 2. Proporcje wymiarów w symbolu akredytacji PCA¹

3.7. W obszarze pola ochronnego (patrz rysunek 3) nie powinny być umieszczane jakiegokolwiek elementy tekstowe i graficzne.

¹ A - oznacza jednostkę miary (dla wymiarów podstawowych symbolu A = 1 mm)

Rysunek 3. Pola ochronne symboli akredytacji PCA

3.8. Symbole akredytacji PCA posiadają barwy zdefiniowane poniżej:

AB XXX

■ PANTONE 1795 CV
 C = 0 R = 215
 M = 94 G = 42
 Y = □00 B = 41
 K = 0
 ORACAL: 31M
 RAL 3020

■ PANTONE 301 CV
 C = 100 R = 0
 M = 43 G = 91
 Y = 0 B = 154
 K = 18
 ORACAL: 51M
 RAL 5017

■ PANTONE
 Process Black CV
 C = 0 R = 0
 M = 0 G = 0
 Y = 0 B = 0
 K = 100
 ORACAL: 70M
 RAL 9011

□ PANTONE
 Trans. White CV
 C = 0 R = 255
 M = 0 G = 255
 Y = 0 B = 255
 K = 0
 ORACAL: 10M
 RAL 9003

Rysunek 4. Barwy symboli akredytacji PCA

- 3.9. Akredytowane podmioty mogą stosować czarno-białe wersje symboli akredytacji PCA jedynie na dokumentach, które w całości (włączając wszelkie inne znaki i napisy) są czarno-białe (patrz rysunek 5). Dotyczy to również czarno-białych kopii dokumentów zawierających symbole akredytacji PCA.

Rysunek 5. Przykłady czarno-białych wersji symboli akredytacji PCA

- 3.10. Akredytowane podmioty mogą stosować symbole akredytacji PCA w formie wytłoczeń.
- 3.11. Symbole akredytacji PCA mogą być umieszczane na dokumentach i materiałach reklamowych:
- tylko wraz z nazwą lub logo akredytowanego podmiotu, którego dotyczy;
 - w pozycji równorzędnej pod względem umiejscowienia i proporcji do logo lub nazwy akredytowanego podmiotu oraz innych symboli akredytacji i/lub znaków zgodności strony trzeciej;
 - w liczbie nie większej niż jeden symbol dla każdej z posiadanych akredytacji.
- 3.12. Na dokumentach zawierających wyniki akredytowanej działalności, symbol akredytacji PCA powinien być umieszczany na stronie tytułowej w pozycji równorzędnej pod względem umiejscowienia i proporcji do logo lub nazwy akredytowanego podmiotu oraz do innych symboli akredytacji.
- 3.13. Jednostki certyfikujące systemy zarządzania mogą stosować symbol akredytacji: CERTYFIKACJA SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA wraz z numerem akredytacji oraz wskazaniem kilku programów certyfikacji, na jakie posiadają akredytację (patrz rysunek 6).

Rysunek 6. Przykład stosowania symbolu akredytacji: CERTYFIKACJA SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA na certyfikatach dot. zintegrowanych systemów zarządzania lub na dokumentach i materiałach reklamowych, w przypadku posiadania przez jednostkę certyfikującą systemy zarządzania akredytacji w zakresie kilku programów certyfikacji

- 4. Stosowanie symboli akredytacji PCA w dokumentach i materiałach reklamowych**
- 4.1. Akredytowane podmioty mogą stosować symbol akredytacji na dokumentach i materiałach reklamowych, jeśli przynajmniej ich część odnosi się do akredytowanej działalności, pod warunkiem spełnienia zasad określonych w niniejszym dokumencie.
- 4.2. Akredytowane podmioty nie powinny umieszczać symbolu akredytacji PCA na materiałach reklamowych w sposób sugerujący, że wyrób będący nośnikiem reklamy jest zaaprobowany przez PCA.

- 4.3. Klienci akredytowanych jednostek certyfikujących wyroby i systemy zarządzania mogą stosować symbole akredytacji PCA na dokumentach i materiałach reklamowych stosownie do ich zakresu certyfikacji, przy uwzględnieniu zasad opisanych w Załączniku C.
- 4.4. Termin „dokumenty i materiały reklamowe” nie obejmuje ogłoszeń, zawiadomień, pisemnych komunikatów naklejanych lub inaczej prezentowanych na wyrobach. Ograniczenie to dotyczy również właściwych opakowań i materiałów promocyjnych dla tych wyrobów.
- 4.5. Jeżeli w skład organizacji będącej osobą prawną wchodzi kilka akredytowanych laboratoriów, którym udzielono odrębnych akredytacji, organizacja ta może na dokumentach i materiałach reklamowych stosować jeden symbol akredytacji PCA wraz z numerami wszystkich posiadanych akredytacji w tym obszarze (patrz rysunek 7).

Rysunek 7. Przykład stosowania symbolu w przypadku posiadania przez organizację kilku odrębnych akredytacji dla laboratoriów badawczych

AX YYY
AX YYY
AX YYY

5. Pozostałe ograniczenia i uwarunkowania dotyczące stosowania symboli akredytacji

- 5.1. Symbole akredytacji PCA nie powinny być umieszczane na pojazdach, z wyjątkiem materiałów reklamowych zawierających symbol akredytacji PCA jako część większego ogłoszenia lub reklamy oraz pod warunkiem, że umieszczenie symbolu akredytacji PCA jest zgodne z zasadami przedstawionymi w niniejszym dokumencie.
- 5.2. Symbole akredytacji PCA nie powinny być umieszczane na budynkach i flagach. Symbole akredytacji PCA mogą być umieszczane na wewnętrznych ścianach i drzwiach budynków, billboardach oraz stoiskach wystawowych.
- 5.3. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane w dokumentach opisujących funkcjonowanie akredytowanego podmiotu (np. księga jakości, procedury), z wyjątkiem sytuacji, gdy stanowią część opisu będącego powołaniem na akredytację.
- 5.4. Nie zezwala się na stosowanie symboli akredytacji PCA, ani też powoływanie się na akredytację, na wizytówkach personelu akredytowanych podmiotów lub na pieczętkach.
- 5.5. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane w sposób sugerujący, że PCA przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wyniki badań, wzorcowań, certyfikacji, weryfikacji, inspekcji oraz za wyniki realizacji programów badań biegłości objętych zakresem akredytacji.
- 5.6. Dokumenty handlowe (np. oferty, rachunki, druki, pisma firmowe) opatrzone symbolem akredytacji PCA, a dotyczące działalności nie objętej akredytacją, powinny zawierać oświadczenie wskazujące wyraźnie, że: „*niniejsza działalność nie jest*

objęta akredytacją”. W przypadku, gdy dokumenty handlowe dotyczą działalności, z których tylko część jest akredytowana, należy w sposób jasny i jednoznaczny wskazać te, które nie są akredytowane.

- 5.7. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane na pismach firmowych lub jakichkolwiek załącznikach, które są przesyłane wraz z dokumentami zawierającym nieakredytowane wyniki oceny zgodności (z wyłączeniem przypadków częściowego zamieszczania nieakredytowanych wyników, zgodnie z załącznikami do niniejszego dokumentu).
- 5.8. Symbole akredytacji PCA, inne niż BADANIA, BADANIA MEDYCZNE, WZORCOWANIE, INSPEKCJA, BADANIA BIEGŁOŚCI nie powinny być stosowane na sprawozdaniach z badań, świadectwach wzorcowania, etykietach wzorcowania, sprawozdaniach/świadectwach z inspekcji oraz sprawozdaniach z realizacji programów badań biegłości.
- 5.9. Symbol akredytacji BADANIA lub WZORCOWANIE nie powinien być umieszczany na badanej próbce lub na badanym/wzorcowanym obiekcie, w sposób sugerujący, że PCA zaakceptowało badany/wzorcowany obiekt, z wyjątkiem etykiet wzorcowania opisanych w Załączniku B.
- 5.10. Symbol akredytacji INSPEKCJA nie powinien być umieszczany na kontrolowanych wyrobach lub obiektach, w sposób sugerujący, że PCA zaakceptowało kontrolowany wyrób lub obiekt.
- 5.11. Jeżeli akredytowany podmiot składa się z kilku oddziałów/filii (a w przypadku laboratoriów - również z kilku działów), z których chociażby jeden nie jest akredytowany, symbol akredytacji PCA mogą stosować tylko te oddziały/filie/działy, które są objęte akredytacją. Jeśli wydawany jest dokument zawierający wyniki akredytowanej działalności wspólny dla kilku oddziałów/filii (a w przypadku laboratoriów - również z kilku działów), z których chociażby jeden nie jest akredytowany, wówczas podmiot zobowiązany jest do zamieszczenia przy symbolu akredytacji lub powołaniu testowym następującego zwrotu: *„Wykaz akredytowanych [oddziałów/filii/działów] wraz z ich zakresami dostępny jest na stronie www.....”*
- 5.12. Akredytowany podmiot, którego akredytacja uległa zawieszeniu w całości lub części zakresu akredytacji, powinien w okresie trwania zawieszenia natychmiast zaprzestać stosowania symbolu akredytacji PCA oraz powołania na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA w dokumentach zawierających wyniki akredytowanej działalności, w dokumentach handlowych, stronach internetowych oraz jakichkolwiek dokumentach wydawanych w związku z działalnością, dla której akredytacja została zawieszona.
- 5.13. Jeśli akredytacja została cofnięta lub utraciła ważność, podmiot jest zobowiązany do natychmiastowego zaprzestania stosowania symbolu akredytacji PCA oraz powołania na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA na wszystkich dokumentach i materiałach, gdzie symbol akredytacji PCA został zamieszczony. Jeśli akredytacja została ograniczona w części zakresu, powyższe ustalenia odnoszą się do tej części akredytowanej działalności, która została ograniczona.
- 5.14. Akredytowany podmiot jest zobowiązany do natychmiastowego zaprzestania stosowania symbolu akredytacji PCA w przypadku, gdy PCA uznało jego stosowanie za niedopuszczalne.
- 5.15. W przypadku nadużycia stosowania symbolu akredytacji PCA lub nazwy Polskiego Centrum Akredytacji, fałszywego bądź wprowadzającego w błąd powołania się na udzieloną akredytację przez akredytowany podmiot lub klienta akredytowanego podmiotu, PCA podejmie odpowiednie działania wobec akredytowanego podmiotu obejmujące: żądanie podjęcia działań korygujących, zawieszenie lub cofnięcie

akredytacji, opublikowanie na stronie internetowej PCA danych podmiotu bezprawnie powołującego się na akredytację PCA; do wejścia na drogę prawną włącznie.

- 5.16. W przypadku podejrzenia fałszowania symbolu akredytacji należącego do innej jednostki akredytującej zlokalizowanej za granicą lub fałszywego albo wprowadzającego w błąd powołania się na jej akredytację, PCA poinformuje o powyższym jednostkę akredytującą, której dotyczy fałszerstwo oraz Sekretariat EA, IAF lub ILAC, jeśli to zasadne.
- 5.17. Jakiegokolwiek użycie symbolu akredytacji PCA w sposób naruszający warunki określone w niniejszym dokumencie powinno zostać zgłoszone do PCA.

6. Tekstowe powoływanie się na akredytację PCA

- 6.1. PCA dopuszcza, zamiast używania symbolu akredytacji PCA, stosowanie następującego zwrotu bez jakichkolwiek zmian:

„[Laboratorium badawcze/ laboratorium medyczne/ laboratorium wzorcujące/ jednostka certyfikująca wyroby/ jednostka certyfikująca systemy zarządzania: (z podaniem odpowiednio: QMS, EMS, FSMS, ISMS, BHP)/ jednostka certyfikująca osoby/ jednostka inspekcyjna/ weryfikator EMAS/ weryfikator GHG/ organizator badań biegłości] akredytowane/a/y przez [PCA/Polskie Centrum Akredytacji], Nr YZ 000 / PL-VY-0000”.

Np.: „Laboratorium badawcze akredytowane przez PCA, Nr AB 1900”

- 6.2. Klienci akredytowanych podmiotów mogą powoływać się na korzystanie z akredytowanych usług, poprzez stosowanie następującego zwrotu bez jakichkolwiek zmian: „Badania/ wzorcowanie/ inspekcja/ certyfikacja/ weryfikacja/ program badań biegłości [zostały/o wykonane/przeprowadzone/y przez podmiot [nazwa] akredytowany w tym zakresie przez PCA/Polskie Centrum Akredytacji, Nr YZ 000 / PL-VY-0000.”

Np.: „Badania wody zostały wykonane przez *Laboratorium Badania Wody w Warszawie*, akredytowane w tym zakresie przez Polskie Centrum Akredytacji, Nr AB 1900”

- 6.3. Stosowanie przez akredytowany podmiot - zamiast symbolu akredytacji - powołań tekstowych innych niż powyżej wskazane, wymaga uzyskania zgody PCA.

7. Powoływanie się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień

- 7.1. Laboratoria badawcze, laboratoria medyczne, laboratoria wzorcujące, jednostki certyfikujące systemy zarządzania, wyroby, osoby i jednostki inspekcyjne mogą powoływać się na status PCA, jako sygnatariusza EA MLA, z uwzględnieniem warunków podanych w dokumencie EA-1/06 stosując następujące powołanie tekstowe:

„[Laboratorium badawcze / laboratorium medyczne / laboratorium wzorcujące / jednostka certyfikująca systemy zarządzania / jednostka certyfikująca osoby / jednostka certyfikująca wyroby / jednostka inspekcyjna] akredytowane/a przez [PCA/Polskie Centrum Akredytacji], sygnatariusza EA MLA. Nr AX 000”.

Np. : Laboratorium badawcze akredytowane przez PCA, sygnatariusza EA MLA, Nr AB 1900”.

- 7.2. Akredytowane jednostki certyfikujące systemy zarządzania i wyroby mogą powoływać się na status PCA jako sygnatariusza IAF MLA, na zasadach określonych w zawartej z PCA umowie *IAF MLA Mark Licence Agreement* oraz dokumencie *IAF-ML-02:2011 Ogólne zasady dotyczące stosowania Znaku IAF MLA*.

- 7.3. Jednostka certyfikująca systemy zarządzania, która podpisała umowę wymienioną w punkcie 7.2, wydając certyfikat dot. jednocześnie systemów zarządzania QMS lub

EMS, objętych IAF MLA oraz innych systemów, na które jest akredytowana a nie objętych IAF MLA, jest zobowiązana pod znakiem IAF MLA umieścić odpowiednią do zakresu certyfikatu informację np. „IAF MLA dot. QMS i EMS”.

- 7.4. Akredytowane laboratoria badawcze i wzorcujące mogą powoływać się na status PCA jako sygnatariusza ILAC MRA, na zasadach określonych w umowie *ILAC Laboratory combined MRA Mark Sub Licence Agreement* oraz w dokumencie ILAC-R7:09/2009 *Zasady stosowania znaku ILAC MRA*.
- 7.5. Akredytowane podmioty są uprawnione do powoływania się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, IAF MLA i ILAC MRA, w sposób nie wprowadzający w błąd odnośnie tego, kto jest sygnatariuszem i co jest objęte odpowiednim porozumieniem.
- 7.6. Klienci akredytowanych podmiotów nie są uprawnieni do powoływania się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA.

8. Postanowienia końcowe

Niniejszy dokument zastępuje DA-02 wyd. 11 z 4.08.2011 r. i obowiązuje od dnia ogłoszenia. Dokument został wprowadzony Komunikatem nr 100 z dnia 28.02.2012 r. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania 11 zostały oznaczone kolorem czerwonym.

9. Dokumenty związane

PN-EN ISO/IEC 17011:2006 Ocena zgodności - Wymagania ogólne dla jednostek akredytujących prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność

IAF/ILAC-A5:03/2011 IAF/ILAC Multilateral Mutual Recognition Arrangements – Application of ISO/IEC 17011:2004

EA-1/06 Wielostronne Porozumienie EA

EA-3/01 EA Conditions for use of accreditation symbols, text reference to accreditation and MLA signatory status

ILAC P8:07/2006 ILAC Mutual Recognition Arrangement (Arrangement): Supplementary Requirements and Guidelines for the Use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by Accredited Laboratories

IAF-ML-2:2011 Ogólne zasady dotyczące stosowania Znaku IAF MLA

ILAC-R7:09/2009 Zasady stosowania znaku ILAC MRA.

ILAC Laboratory combined MRA Mark Sub Licence Agreement

IAF MLA Mark License Agreement

10. Załączniki

Załącznik A Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez laboratoria badawcze i laboratoria medyczne

Załącznik B Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez laboratoria wzorcujące

Załącznik C Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania

Załącznik D Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki inspekcyjne

Załącznik E Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez organizatorów badań biegłości

Załącznik A Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez laboratoria badawcze i laboratoria medyczne

1. Laboratorium badawcze/medyczne (zwane dalej laboratorium) może wydawać sprawozdania z badań opatrzone symbolem akredytacji PCA lub powołaniem tekstowym odnośnie akredytacji, zawierające jednocześnie wyniki badań własnych (wykonanych przez samo laboratorium) objętych zakresem akredytacji, jak i spoza tego zakresu.
2. W przypadku zamieszczenia w jednym sprawozdaniu wyników badań własnych akredytowanych i własnych nieakredytowanych, symbol akredytacji może być umieszczany na sprawozdaniu, które zawiera przynajmniej jeden wynik badania wykonanego w ramach posiadanej akredytacji.
3. Jeżeli sprawozdanie z badań zawiera wyniki badań własnych akredytowanych i nieakredytowanych laboratorium powinno zapewnić, że zainteresowane strony mogą rozróżnić wyniki akredytowane od tych, które nie są akredytowane.
4. Do sprawozdania z badań opatrzonego symbolem akredytacji, laboratorium może włączać również wyniki badań uzyskane od podwykonawców posiadających akredytację w zakresie dotyczącym podwykonawstwa, w przypadku, gdy badania te zostały przyjęte do realizacji przez laboratorium w ramach zlecenia.
5. Jeżeli sprawozdanie z badań zawiera wyniki badań uzyskane od podwykonawców, laboratorium powinno zapewnić, że zainteresowane strony mogą rozróżnić wyniki uzyskane od akredytowanych podwykonawców.
6. Laboratorium może wybrać dowolną formę zidentyfikowania wyników badań spoza zakresu akredytacji, jak i tych uzyskanych od podwykonawców, pod warunkiem, że jest jednoznaczne, które wyniki są wynikami badań nieakredytowanych oraz które wyniki są wynikami badań uzyskanymi od akredytowanych podwykonawców (wraz z podaniem numeru akredytacji podwykonawcy) .
7. W wypadkach, kiedy laboratorium badawcze nie bierze odpowiedzialności za wyniki badań wykonywanych w ramach podwykonawstwa (sytuacje opisane w punkcie 4.5.3 normy PN-EN ISO/IEC 17025), laboratorium powinno zamieścić jednoznaczne stwierdzenie tego faktu w sprawozdaniu z badań.
8. Gdy jest to konieczne do interpretacji wyników badań, laboratorium może w sprawozdaniu opatrzonym symbolem akredytacji zawierać stwierdzenie, zgodności/niezgodności z wymaganiami i/lub specyfikacjami. W przypadku, gdy takie stwierdzenie dotyczy wyników nieakredytowanych badań, powinno ono zawierać jednoznaczną informację, że zostało sformułowane w odniesieniu do nieakredytowanych wyników badań np.: *Zgodność/niezgodność z wymaganiami została stwierdzona na podstawie wyników badań nieakredytowanych wyników.*
9. Laboratorium może wydawać sprawozdania z badań opatrzone symbolem akredytacji PCA i zawierające opinie i/lub interpretacje, tak, aby nie mogły być mylone z inspekcją lub certyfikacją wyrobów w rozumieniu norm PN-EN ISO/IEC 17020 i PN-EN 45011.

W przypadku, gdy takie opinie i/lub interpretacje nie są objęte zakresem akredytacji lub są opracowane w oparciu o wyniki badań nieakredytowanych, sprawozdanie z badań powinno zawierać następujące oświadczenie: *„Opinie/interpretacje zamieszczone w niniejszym sprawozdaniu nie są objęte akredytacją” lub „Przedstawiona opinia/interpretacja została opracowana w oparciu o wyniki nieakredytowanych badań”.*
10. Laboratorium może wydawać sprawozdania z badań opatrzone symbolem akredytacji PCA tylko wówczas, gdy zostały **one autoryzowane przez osoby upoważnione**

zgodnie z ustaleniami systemu zarządzania w laboratorium.

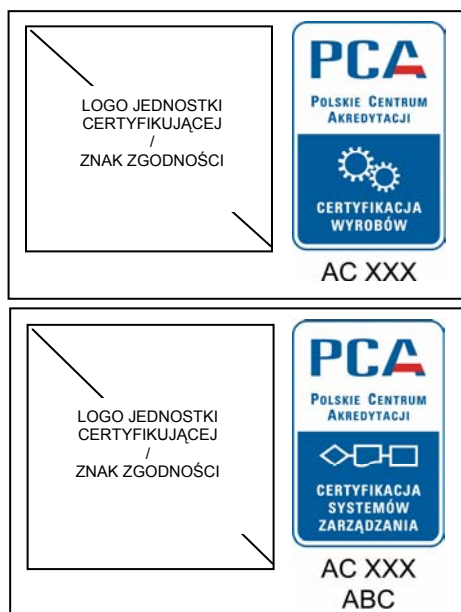
11. Laboratoria posiadające akredytację na badania na miejscu u klienta, powinny stosować symbol akredytacji PCA w ten sam sposób, jak dla badań wykonywanych w stałej siedzibie laboratorium.
12. Oferty handlowe lub inne dokumenty dotyczące wykonywania badań, opatrzone symbolem akredytacji PCA, powinny zawierać jasną i jednoznaczną identyfikację, które z nich nie są akredytowane.

Załącznik B Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez laboratoria wzorcujące

1. Laboratorium wzorcujące może wydawać świadectwa wzorcowania opatrzone symbolem akredytacji PCA lub powołaniem tekstowym odnośnie akredytacji, zawierające jednocześnie wyniki wzorcowań własnych (wykonanych przez samo laboratorium), objętych zakresem akredytacji, jak i spoza tego zakresu, na zasadach opisanych w punkcie 2 i 3 niniejszego załącznika. Wzór świadectwa wzorcowania dostępny jest na stronie www.pca.gov.pl.
2. W przypadku zamieszczenia w świadectwie wyników własnych wzorcowań: akredytowanych i nieakredytowanych, symbol akredytacji może być umieszczany na świadectwie, które zawiera przynajmniej jeden wynik wzorcowania wykonanego w ramach posiadanej akredytacji.
3. W przypadku, gdy świadectwo zawiera także wyniki wzorcowania spoza zakresu akredytacji, informacja na ten temat powinna być przedstawiona na pierwszej stronie świadectwa w poz. WYNIKI WZORCOWANIA, wraz z podaniem sposobu zaznaczenia wyników, które nie dotyczą zakresu akredytacji, np. w postaci: *Niniejsze świadectwo wzorcowania zawiera wyniki wzorcowania objęte zakresem akredytacji oraz wzorcowania spoza zakresu. Wyniki wzorcowania spoza zakresu akredytacji zostały oznaczone*
Laboratorium może wybrać dowolną formę wskazania i zidentyfikowania w świadectwie wyników wzorcowania spoza zakresu akredytacji, np. tłustą czcionką, pod warunkiem, że jest jasne, które wyniki nie są objęte akredytacją.
4. Świadectwo wzorcowania może także zawierać wyniki pochodzące od podwykonawców, pod warunkiem, że podwykonawcą jest laboratorium wzorcujące akredytowane w danym zakresie.
5. W przypadku, gdy świadectwo wzorcowania zawiera także wyniki pochodzące od podwykonawcy, informacja na ten temat powinna być przedstawiona na pierwszej stronie świadectwa w poz. WYNIKI WZORCOWANIA, wraz z podaniem sposobu zaznaczenia takich wyników, np. w postaci: *Wyniki wzorcowania otrzymane od podwykonawcy (podaj numer akredytacji) zostały przedstawione w Tabeli 2A.*
6. W przypadku stwierdzania zgodności z wymaganiami, w oparciu o wyniki własne spoza zakresu akredytacji lub o wyniki pochodzące od podwykonawcy, informacja na ten temat powinna być przedstawiona na pierwszej stronie świadectwa w poz. ZGODNOŚĆ Z WYMAGANIAMI.
7. Laboratorium wzorcujące może wydawać świadectwa wzorcowania opatrzone symbolem akredytacji PCA tylko wówczas, gdy zostały one zatwierdzone przez kierownika laboratorium lub jego zastępcę **oraz autoryzowane przez osoby upoważnione zgodnie z ustaleniami systemu zarządzania w laboratorium.**
8. Laboratorium wzorcujące może stosować etykiety (nalepki) opatrzone symbolem akredytacji WZORCOWANIE do przyrządów pomiarowych (lub jeżeli to niepraktyczne do opakowań), na które wydano świadectwa wzorcowania, zgodnie z wymaganiami określonymi powyżej.
9. Laboratoria posiadające akredytację na wzorcowania wykonywane na miejscu u klienta powinny stosować symbol akredytacji w ten sam sposób, jak dla wzorcowań wykonywanych w stałej siedzibie laboratorium.
10. Oferty handlowe lub inne dokumenty dotyczące wykonywania wzorcowań (pomiarów) opatrzone symbolem akredytacji PCA, powinny zawierać jasną i jednoznaczną identyfikację, które z nich nie są akredytowane.
11. Powyższe zasady dotyczące świadectw wzorcowania, odnoszą się także do świadectw pomiaru.

Załącznik C Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania

1. Jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania mogą przekazywać symbole akredytacji PCA swoim klientom do stosowania na dokumentach i materiałach reklamowych oraz powinny podjąć odpowiednie kroki, aby zapewnić właściwe stosowanie symboli akredytacji PCA przez swoich klientów, zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszym dokumencie i poddawać ten obszar auditowi.
2. Jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania mogą przekazywać symbole akredytacji PCA tylko w połączeniu ze swoim logo lub odpowiednim znakiem zgodności.
3. Symbole akredytacji PCA mogą być stosowane tylko w odniesieniu do akredytowanego programu certyfikacji.
4. Powielenie symbolu akredytacji PCA powinno być oparte na wzorach zamieszczonych w niniejszym dokumencie. Posiadacze certyfikatów, wydanych przez akredytowane jednostki certyfikujące powinni stosować symbol akredytacji przekazany przez PCA ich jednostce certyfikującej, zgodnie z wzorem przedstawionym na rysunku 8.

Rysunek 8: Stosowanie symboli akredytacji PCA przez posiadaczy akredytowanych certyfikatów:

- logo jednostki certyfikującej lub znak zgodności powinien być powiększony lub zmniejszony tak, aby dopasować rozmiar do miejsca wskazanego na rysunku;
 - odpowiedni numer akredytacji jednostki certyfikującej powinien być zamieszczony w miejscu AX XXX;
 - symbol akredytacji PCA powinien być odpowiedni do certyfikatu;
 - w przypadku symbolu CERTYFIKACJA SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA, w miejscu ABC należy zamieścić odpowiednią dla certyfikatu identyfikację programu certyfikacji (np. QMS, EMS, FSMS, BHP, ISMS);
 - symbol akredytacji PCA i logo jednostki certyfikującej lub znak zgodności powinny być otoczone ramką.
5. Oferty handlowe dotyczące certyfikacji, opatrzone symbolem akredytacji PCA, powinny zawierać jasną identyfikację, które z programów certyfikacji nie są akredytowane.
 6. Certyfikaty wydane przez jednostki certyfikujące systemy zarządzania, w odniesieniu do zintegrowanych systemów zarządzania, mogą być opatrzone symbolem akredytacji PCA tylko wówczas, jeśli wszystkie programy objęte tym certyfikatem są akredytowane.
 7. W przypadku nadużycia stosowania symbolu akredytacji PCA przez klientów akredytowanych jednostek certyfikujących wyroby i systemy zarządzania, PCA zwróci się do jednostki o podjęcie odpowiednich działań w celu zaprzestania niewłaściwego stosowania symbolu akredytacji przez klienta jednostki.
 8. Jednostka certyfikująca wyroby lub systemy zarządzania, której akredytacja została cofnięta lub ograniczona w części zakresu, jest zobowiązana do podjęcia właściwych działań, mających na celu natychmiastowe zaprzestanie stosowania symboli akredytacji, przez klientów, którym te symbole udostępniła.

Załącznik D Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki inspekcyjne

1. Jednostka inspekcyjna może wydawać sprawozdania/świadczenia z inspekcji, opatrzone symbolem akredytacji PCA lub powołaniem tekstowym odnośnie akredytacji, zawierające jednocześnie wyniki inspekcji objętych zakresem akredytacji, jak i spoza tego zakresu, na zasadach opisanych w punkcie 2 i 3 niniejszego załącznika.
2. W przypadku zamieszczenia w jednym sprawozdaniu/świadczeniu wyników inspekcji akredytowanych i nieakredytowanych, symbol akredytacji może być umieszczany na sprawozdaniu/świadczeniu, które zawiera przynajmniej jeden wynik inspekcji wykonanej w ramach posiadanej akredytacji.
3. W przypadku, gdy sprawozdanie/świadczenie z inspekcji zawiera także wyniki spoza zakresu akredytacji, informacja na ten temat powinna być przedstawiona na pierwszej lub tytułowej stronie sprawozdania/świadczenia - w widocznym miejscu - wraz z podaniem sposobu zaznaczenia wyników, które nie dotyczą zakresu akredytacji np. w postaci: *Niniejsze sprawozdanie / świadczenie zawiera wyniki inspekcji objętych zakresem akredytacji oraz inspekcji nieakredytowanych. Wyniki spoza zakresu akredytacji zostały oznaczone...*

Jednostka może wybrać dowolną formę wskazania i zidentyfikowania w sprawozdaniu wyników inspekcji spoza zakresu akredytacji, np. tłustą czcionką, pod warunkiem, że jest jasne i jednoznaczne, które wyniki nie są objęte akredytacją.

4. Jednostka inspekcyjna, stosując podwykonawstwo, może wydawać sprawozdania/świadczenia z inspekcji, opatrzone symbolem akredytacji PCA, pod warunkiem, że zawierają one zarówno wyniki inspekcji wykonanych przez podwykonawców, jak i wyniki inspekcji wykonanych przez samą jednostkę w ramach posiadanej akredytacji oraz zawiera jasne i jednoznaczne określenie, które inspekcje zostały wykonane przez podwykonawców.
5. Oferty handlowe lub inne dokumenty dotyczące wykonywania inspekcji, opatrzone symbolem akredytacji PCA, powinny zawierać jasną identyfikację, które z nich nie są akredytowane.

Załącznik E. Szczegółowe wymagania odnośnie stosowania symboli akredytacji PCA przez organizatorów badań biegłości

1. Organizator badań biegłości może wydawać sprawozdania z realizacji programu badań biegłości, opatrzone symbolem akredytacji PCA lub powołaniem tekstowym odnośnie akredytacji, dotyczące programów organizowanych przez siebie, objętych zakresem akredytacji, jak i spoza tego zakresu, na zasadach opisanych w punkcie 2 i 3 niniejszego załącznika.
2. W przypadku zamieszczenia w jednym sprawozdaniu wyników programów badań biegłości własnych akredytowanych i własnych nieakredytowanych, symbol akredytacji może być umieszczany na sprawozdaniu, który zawiera przynajmniej jeden zestaw wyników programu badań biegłości, wykonanego w ramach posiadanej akredytacji.
3. W przypadku, gdy sprawozdanie zawiera wyniki programów badań biegłości, własnych akredytowanych i nieakredytowanych, organizator badań biegłości powinien zapewnić, że zainteresowane strony mogą rozróżnić wyniki programów badań biegłości objętych zakresem akredytacji od tych, które nie są akredytowane. Sposób rozróżnienia wyników powinien być wyraźnie określony w sprawozdaniu.
4. Do sprawozdania z badań biegłości, opatrzonego symbolem akredytacji, organizator PT może włączać również dane uzyskane od podwykonawców spełniających wymagania podane w normie PN-EN ISO/IEC 17043.
5. Jeżeli sprawozdanie z badań biegłości, opatrzone symbolem akredytacji, zawiera dane uzyskane od podwykonawców, organizator PT powinien zapewnić, że zainteresowane strony mogą rozróżnić dane uzyskane od podwykonawców. Organizator może wybrać dowolną formę zidentyfikowania danych uzyskanych od podwykonawców, pod warunkiem, że jest jednoznaczne, które dane są uzyskane od podwykonawców.
6. Organizator PT może wydawać sprawozdania z badań biegłości, opatrzone symbolem akredytacji PCA, tylko wówczas, gdy zostały one zatwierdzone przez osoby wskazane w aktualnym zakresie akredytacji.
7. Oferty handlowe lub inne dokumenty dotyczące organizacji badań biegłości, opatrzone symbolem akredytacji PCA powinny zawierać jasną i jednoznaczną identyfikację, które z nich nie są akredytowane.